

**PROGRAM REALIZACJI
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 11
SPECJALNA**

ROK SZKOLNY 2026/2027

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO-WYCHOWAWCZY W ZAMOŚCIU

I. CHARAKTERYSTYKA I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program uwzględnia założenia Wewnętrzny Systemy doradztwa Zawodowego obowiązującego w SOSW. Porządkuje działania podejmowane w szkole w taki sposób, aby uczeń otrzymywał spójne wsparcie na kolejnych etapach edukacji – od rozpoznawania własnych zainteresowań i poznawania świata pracy po świadome planowanie dalszej ścieżki kształcenia.

Doradztwo zawodowe obejmuje działania realizowane podczas zajęć edukacyjnych, godzin wychowawczych, zajęć z doradztwa zawodowego, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, projektów, spotkań, konsultacji oraz kontaktów z rzeczywistym środowiskiem edukacji i pracy.

Najważniejsze założenia programu:

- ciągłość i etapowość działań od klasy I do VIII;
- dostosowanie treści i metod do wieku, możliwości i potrzeb uczniów;
- łączenie samopoznania z wiedzą o edukacji, zawodach i rynku pracy;
- współodpowiedzialność dyrektora, doradcy zawodowego, wychowawców, nauczycieli i specjalistów;
- aktywna współpraca z rodzicami oraz środowiskiem lokalnym i gospodarczym;
- korzystanie z aktualnych, wiarygodnych danych i cyfrowych narzędzi informacyjnych;
- rozwijanie kompetencji przekrojowych, cyfrowych, społecznych i adaptacyjnych;
- uwzględnianie zmian technologicznych, automatyzacji oraz sztucznej inteligencji;
- tworzenie uczniom możliwości bezpośredniego poznawania szkół, zawodów, pracodawców i środowisk pracy;
- systematyczna ewaluacja i modyfikowanie działań zgodnie z rzeczywistymi potrzebami.

II. DIAGNOZA POTRZEB ODBIORCÓW PROGRAMU

Punktem wyjścia do realizacji programu jest rozpoznanie potrzeb uczniów, rodziców i nauczycieli. Diagnoza ma charakter wieloaspektowy i jest prowadzona w sposób ciągły, tak aby podejmowane działania nie miały charakteru przypadkowego, lecz odpowiadały rzeczywistym potrzebom społeczności szkolnej.

Diagnoza potrzeb uczniów

- rozpoznanie zainteresowań, uzdolnień, predyspozycji, wartości, aspiracji i mocnych stron;
- obserwacja sposobu uczenia się, współpracy, podejmowania zadań i reagowania na trudności;
- analiza osiągnięć edukacyjnych i aktywności pozalekcyjnej;

- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami;
- rozpoznanie poziomu wiedzy o zawodach, szkołach ponadpodstawowych i zasadach rekrutacji;
- identyfikacja uczniów wymagających dodatkowego wsparcia w podejmowaniu decyzji;
- rozpoznanie kompetencji cyfrowych i sposobów korzystania ze źródeł internetowych;
- analiza potrzeb uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Diagnoza potrzeb rodziców

- rozpoznanie oczekiwań wobec szkoły w zakresie wspierania wyborów edukacyjnych dzieci;
- ustalenie zapotrzebowania na informacje dotyczące rekrutacji, szkół, zawodów i rynku pracy;
- rozpoznanie możliwości włączenia rodziców w prezentację zawodów, miejsc pracy i doświadczeń zawodowych.

Diagnoza potrzeb nauczycieli

- rozpoznanie zapotrzebowania na materiały i narzędzia do integrowania treści doradczych z przedmiotami;
- analiza wniosków z realizacji programu w poprzednim roku;
- ustalenie obszarów wymagających współpracy doradcy, wychowawców i specjalistów.

Wyniki diagnozy są wykorzystywane do doboru tematyki zajęć, organizacji konsultacji, planowania spotkań z partnerami zewnętrznymi i modyfikowania programu w trakcie roku szkolnego.

III. CELE PROGRAMU

Cel główny

Wspieranie uczniów szkoły podstawowej w poznawaniu siebie i świata zawodów oraz w klasach VII-VIII – w świadomym wyborze dalszej ścieżki kształcenia, z uwzględnieniem rynku pracy, wpływu nowych technologii na zawody oraz kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027.

Cele szczegółowe – uczeń adekwatnie do swoich możliwości i predyspozycji:

- rozpoznaje i potrafi opisać własne zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności, wartości i potrzeby;
- buduje adekwatną samoocenę oraz uczy się korzystać z informacji zwrotnej;
- poznaje zawody, grupy zawodowe, kwalifikacje i różnorodne środowiska pracy;

- rozumie zależności między edukacją ,kompetencjami, kwalifikacjami i możliwościami zawodowymi;
- poznaje typy szkół ponadpodstawowych i możliwe drogi dalszego kształcenia;
- korzysta z rzetelnych cyfrowych źródeł informacji edukacyjnej i zawodowej;
- uczy się analizować dane o rynku pracy i prognozy zapotrzebowania na zawody;
- rozumie wpływ automatyzacji, cyfryzacji i sztucznej inteligencji na sposób wykonywania pracy;
- poznaje znaczenie kompetencji miękkich, cyfrowych i adaptacyjnych;
- rozwija umiejętność wyznaczania celów, planowania działań i podejmowania decyzji;
- poznaje możliwości uczenia się przez całe życie oraz zdobywania i uzupełniania kwalifikacji;
- potrafi tworzyć alternatywne warianty własnej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Cele szczegółowe – rodzice:

- poznają zasady wspierania dziecka w podejmowaniu samodzielnych decyzji;
- otrzymują aktualne informacje dotyczące szkół, rekrutacji i rynku pracy;
- poznają wiarygodne cyfrowe źródła informacji;
- uczestniczą w działaniach doradczych szkoły i, w miarę możliwości, współtworzą je.

Cele szczegółowe – nauczyciele:

- włączają elementy orientacji i doradztwa zawodowego do swojej pracy dydaktycznej i wychowawczej;
- rozpoznają mocne strony uczniów i przekazują informacje wspierające ich rozwój;
- współpracują z doradcą zawodowym i specjalistami;
- wykorzystują aktualne informacje o edukacji, zawodach i rynku pracy.

IV. OBSZARY PROGRAMOWE

a. Poznawanie własnych zasobów

zainteresowania, uzdolnienia, kompetencje, wartości, potrzeby, motywacja, mocne strony, ograniczenia, osiągnięcia, samoocena i możliwości rozwoju

b. Świat zawodów i rynek pracy

zawody i grupy zawodowe, kwalifikacje, wymagania pracodawców, środowisko pracy, kompetencje przyszłości, prognozy zatrudnienia, przedsiębiorczość, elastyczne formy pracy, automatyzacja i sztuczna inteligencja

c. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

system edukacji, typy szkół ponadpodstawowych, rekrutacja, kształcenie ogólne i zawodowe, kwalifikacje, źródła informacji, Zintegrowany System Kwalifikacji i rozwój przez całe życie

d. Planowanie własnego rozwoju

wyznaczanie celów, podejmowanie decyzji, tworzenie wariantów ścieżki, analiza konsekwencji, indywidualny plan działania i korzystanie ze wsparcia

V. METODY I FORMY PRACY

- warsztaty i ćwiczenia aktywizujące;
- rozmowy kierowane, dyskusje i debaty;
- praca indywidualna, w parach i w grupach;
- metoda projektu i zadania problemowe;
- karty pracy;
- gry dydaktyczne, symulacje i scenki sytuacyjne;
- symulacja rozmowy kwalifikacyjnej i ćwiczenia autoprezentacji;
- analiza przypadków, ofert edukacyjnych, opisów zawodów i danych rynkowych;
- spotkania z przedstawicielami zawodów, absolwentami, pracodawcami i przedstawicielami branż;
- wizyty zawodoznawcze, wycieczki edukacyjne, targi i dni otwarte;
- prezentacje, filmy, materiały multimedialne i zasoby cyfrowe;
- indywidualne konsultacje doradcze;
- wykorzystywanie platform edukacyjnych, baz zawodów, wyszukiwarek szkół i kwalifikacji.

VI. SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

- obowiązkowe zajęcia edukacyjne, w których nauczyciele wskazują związki treści przedmiotowych ze światem pracy i kompetencjami;
- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII;
- zajęcia z wychowawcą;
- działania prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

- projekty edukacyjne, konkursy, koła zainteresowań i przedsięwzięcia interdyscyplinarne;
- indywidualne konsultacje dla uczniów i rodziców;
- spotkania z przedstawicielami zawodów i pracodawcami;
- udział w dniach otwartych szkół, targach edukacyjnych i wydarzeniach branżowych;
- wizyty zawodoznawcze w zakładach pracy, szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, centrach kształcenia zawodowego, placówkach kształcenia ustawicznego i branżowych centrach umiejętności;
- działania informacyjne prowadzone z wykorzystaniem szkolnych kanałów komunikacji elektronicznej.

VII. WYKORZYSTANIE NARZĘDZI CYFROWYCH

Narzędzia cyfrowe są traktowane jako integralny element współczesnego doradztwa zawodowego:

- ogólnodostępne platformy edukacyjne i informacyjne;
- bazy zawodów, kwalifikacji i opisów kompetencji;
- wyszukiwarki szkół ponadpodstawowych i ofert edukacyjnych;
- cyfrowe narzędzia wspierające samoocenę zainteresowań i kompetencji;
- aktualne prognozy zapotrzebowania na pracowników i dane dotyczące rynku pracy;
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji;
- materiały multimedialne, webinary i wirtualne prezentacje zawodów;
- narzędzia komunikacji elektronicznej wykorzystywane w kontakcie z uczniami i rodzicami.

Uczniowie uczą się porównywać informacje pochodzące z różnych źródeł, sprawdzać datę i autora materiału oraz odróżniać treści informacyjne od promocyjnych. Narzędzia oparte na sztucznej inteligencji mogą wspierać eksplorowanie możliwości, lecz ich odpowiedzi wymagają weryfikacji i nie stanowią diagnozy predyspozycji ani gotowej decyzji zawodowej.

VIII. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

- informowanie rodziców o założeniach programu i dostępnych formach wsparcia;
- spotkania dotyczące sposobów wspierania dziecka w podejmowaniu decyzji bez narzucania własnych wyborów – krutacji, ofercie szkół ponadpodstawowych; udostępnianie wiarygodnych źródeł cyfrowych dotyczących zawodów, kwalifikacji i rynku pracy;
- indywidualne konsultacje;

- zapraszanie rodziców do prezentowania zawodów, branż i doświadczeń zawodowych;
- włączanie rodziców w organizację spotkań, wizyt i innych przedsięwzięć zawodoznawczych.

IX. WSPÓŁPRACA Z OTOCZENIEM SPOŁECZNO-GOSPODARCZYM

Program zakłada rozwijanie współpracy z podmiotami, które mogą przybliżyć uczniom realia edukacji i pracy. W zależności od lokalnych możliwości szkoła współpracuje z:

- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- Lubelskim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli;
- Powiatowym Urzędem Pracy;
- Ochotniczym Hufcem Pracy – mobilnym centrum informacji zawodowej;
- Urzędem Miasta Zamość;
- Ośrodkiem Rozwoju Edukacji;
- Stowarzyszeniem na Rzecz Integracji z Dziećmi i Młodzieżą Niepełnosprawną „Wszyscy Razem”;
- Fundacją Tworzywo nie sztuczne;
- 3. Batalionem Zmechanizowanym w Zamościu;
- Miejskim Zakładem Komunikacji sp. Z o.o.;
- Galerią Twierdza Zamość;
- lokalnymi przedsiębiorcami;
- szkołami ponadpodstawowymi
- placówkami prowadzącymi kształcenie ustawiczne;
- bibliotekami.

Współpraca może przyjmować formę wizyt zawodoznawczych, warsztatów, spotkań, prezentacji, konsultowania potrzeb rynku pracy, udziału w wydarzeniach edukacyjno-zawodowych oraz udostępniania aktualnych informacji.

X. PRZEWIDYWANE REZULTATY

W wyniku realizacji programu uczniowie powinni stopniowo zwiększać samodzielność w planowaniu własnego rozwoju. Oczekuje się, że uczeń kończący szkołę podstawową na miarę swoich możliwości:

- zna swoje podstawowe zasoby, zainteresowania, wartości i mocne strony;
- potrafi korzystać z kilku wiarygodnych źródeł informacji o szkołach i zawodach;
- zna strukturę szkolnictwa ponadpodstawowego i zasady rekrutacji;
- rozumie znaczenie kwalifikacji i kompetencji na rynku pracy;
- potrafi analizować informacje o zapotrzebowaniu na zawody bez traktowania prognoz jako jedyne kryterium wyboru;
- rozumie, że technologia i sztuczna inteligencja zmieniają charakter wielu zawodów;
- potrafi wyznaczyć cele i zaplanować podstawowe działania prowadzące do ich osiągnięcia;
- ma przygotowany realistyczny wariant dalszej edukacji oraz rozwiązanie alternatywne;
- wie, gdzie szukać pomocy w razie trudności związanych z wyborem dalszej drogi.

XI. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja ma służyć doskonaleniu jakości wsparcia, a nie jedynie potwierdzeniu wykonania zaplanowanych czynności. Obejmuje analizę procesu, zaangażowania odbiorców i użyteczności podejmowanych działań.

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety nauczycieli;
- obserwacja aktywności uczniów;
- analiza dokumentacji szkolnej.

XII. DOKUMENTOWANIE REALIZACJI

- zapisy tematów i działań w dziennikach;
- roczne podsumowanie realizacji programu i sformułowanie rekomendacji.

1. Adresaci i realizatorzy

Adresaci: uczniowie klas I-VIII, ich rodzice / opiekunowie, nauczyciele i wychowawcy.

Realizator	Zadania w programie
Nauczyciel doradztwa zawodowego (DZ)	Koordynacja programu, prowadzenie zajęć z doradztwa w kl. VII-VIII i konsultacji, systematyczna analiza prognozy zapotrzebowania na pracowników oraz wyników monitoringu karier absolwentów i wykorzystanie tych danych w pracy z uczniami i rodzicami, koordynowanie współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną (PPP), powiatowym urzędem pracy (PUP), pracodawcami oraz – po rozpoznaniu dostępności i adekwatności oferty – z branżowym centrum umiejętności (BCU), monitoring i ewaluacja.
Wychowawcy klas I-VIII	Realizacja tematów orientacji i doradztwa na godzinach z wychowawcą, wsparcie uczniów i kontakt z rodzicami.
Nauczyciele przedmiotów	Ekspozowanie związków przedmiotu z zawodami; realizacja tematów międzyprzedmiotowych (m.in. informatyka, przyroda / biologia, j. polski, historia, wychowanie fizyczne).
Pedagog / psycholog szkolny	Diagnoza predyspozycji, wsparcie w decyzjach i radzeniu sobie ze stresem, pomoc psychologiczno-pedagogiczna.
Nauczyciel bibliotekarz	Gromadzenie i udostępnianie informacji o zawodach i szkołach; wsparcie w wyszukiwaniu rzetelnych źródeł.
Dyrektor szkoły	Zatwierdzenie programu do 30 września, zapewnienie warunków realizacji, wsparcie współpracy z otoczeniem, w tym rozpoznanie możliwości współpracy z BCU.

2. Powiązanie z kierunkami polityki oświatowej 2026/2027

Kierunek polityki	Jak realizujemy w programie
1. Reforma 26 / Kompas Jutra	Tematy o zmianach na rynku pracy i kompetencjach przyszłości; interdyscyplinarne podejście.
2. Postawy obywatelskie i prospołeczne	Wartości i etyka pracy, prawo pracy, prawa i obowiązki pracownika, wolontariat.
3. Edukacja zdrowotna	Zawody a zdrowie, ergonomia i BHP, aktywność fizyczna, a kompetencje.

4. Higiena cyfrowa, AI, ZPE	AI a zawody przyszłości, portale pracy, Zintegrowana Platforma Edukacyjna, wizerunek w sieci.
5. Współpraca z rodzicami	Warsztaty i konsultacje dla rodziców, wspólne planowanie ścieżki dziecka.
6. Zdrowie psychiczne	Radzenie sobie ze stresem decyzji, profilaktyka wypalenia, wsparcie w wyborze.
7. Doradztwo i kształcenie zawodowe	Poznanie zawodów i rynku pracy, oferta szkół ponadpodstawowych i zasady rekrutacji, wizyty zawodoznawcze u pracodawców i w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe – a w przypadku nawiązania współpracy także w branżowym centrum umiejętności (BCU), ZSK, Indywidualny Plan Działania (kl. VII-VIII).
8. Praca projektowa i interdyscyplinarność	Projekty zespołowe, portfolio, ocenianie kształtujące, kompetencje przyszłości.

3. Treści i działania z podziałem na etapy edukacyjne

Kolumna „Kierunek” wskazuje powiązanie działania z kierunkami polityki oświatowej 2026/2027. Terminy mają charakter ramowy. Podstawa treści: zał. 2 (kl. I–VI), zał. 3 (kl. VII–VIII, w brzmieniu Dz. U. z 2026 r. poz. 73).

Klasy I-III – orientacja zawodowa (proponowane działania dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim)

Tematyka działań	Kierunek	Forma i termin	Realizatorzy
„Moje mocne strony” – co potrafię	8	lekcja I półrocze	wychowawca, nauczyciele
„Zawody w mojej miejscowości”	7	lekcja I półrocze	wychowawca, nauczyciele
„Zawody ważne społecznie” – bezpieczeństwo i zdrowie”	2, 3	lekcja I półrocze	wychowawca, nauczyciele
„Pierwsza pomoc dla najmłodszych”	3	lekcja I półrocze	wychowawca, nauczyciele
„Zawody dawniej i dziś”	1	lekcja I półrocze	wychowawca, nauczyciele

„Bezpiecznie w Internecie – higiena cyfrowa”	4	lekcja II półrocze	nauczyciel informatyki, wychowawca
„Dzień z życia... – wywiad z rodzicem o pracy”	5	lekcja II półrocze	wychowawca, rodzice

Klasa IV-VI – orientacja zawodowa (proponowane działania)

Tematyka działań	Kierunek	Forma i termin	Realizatorzy
„Moje mocne strony i zainteresowania – autodiagnoza”	8	lekcja I półrocze	wychowawca, nauczyciele
„Zawody w mojej okolicy i ich znaczenie społeczne”	7	lekcja I półrocze	wychowawca, nauczyciele
„Nowe technologie i sztuczna inteligencja a zawody – co się zmienia?”	4, 7	lekcja I półrocze	nauczyciel informatyki
„Zintegrowana Platforma Edukacyjna – poznaję zawody”	4	lekcja I półrocze	nauczyciel informatyki, wychowawca
„Zawody a emocje – jak radzę sobie ze stresem i porażką”	6	lekcja II półrocze	pedagog, wychowawca
„Praca zespołowa i role w grupie”	8	lekcja II półrocze	wychowawca, nauczyciele

Klasa VII–VIII – doradztwo zawodowe (zajęcia obowiązkowe)

Poniższe tematy realizują obowiązkowy wymiar zajęć z doradztwa zawodowego (min. 10 godzin w klasie VII i 10 godzin w klasie VIII) w roku szkolnym 2026/2027. Są zgodne z treściami programowymi określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia (stan prawny od 1 września 2026 r.) oraz z kierunkami polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027. Kolumna „Kierunek” wskazuje powiązanie tematu z kierunkami polityki (1-8). Obowiązkowe zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII prowadzi wyłącznie szkolny doradca zawodowy. Działania z udziałem innych osób (np. pedagoga, psychologa, pielęgniarki szkolnej, nauczyciela wychowania fizycznego) mają charakter fakultatywny i uzupełniający – zestawiono je w odrębnej tabeli poniżej.

Klasa VII — tematyka obowiązkowych zajęć z doradcą zawodowym (10 godzin)

Tematyka działań	Kierunek	Forma i termin	Realizatorzy
„Kim jestem? Bilans zasobów: zainteresowania, zdolności i wartości”	7	7a I półrocze 7bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Moje mocne strony i ograniczenia – analiza SWOT ucznia”	7	7a I półrocze 7bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Zdrowie a przyszły zawód – wpływ stanu zdrowia na zadania zawodowe”	3, 7	7a I półrocze 7bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Świat zawodów wokół nas – opis zawodu i jego kwalifikacje”	7	7a I półrocze 7bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Cyfrowy detektyw zawodów – bezpieczne wyszukiwanie informacji (ZPE, bazy zawodów)”	4, 7	7a I półrocze 7bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Człowiek i sztuczna inteligencja w pracy – jak AI zmienia zawody”	4, 7	7a I półrocze 7bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Po co pracujemy? Znaczenie pracy, wartości i etyka zawodowa”	2, 7	7a I półrocze 7bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Doświadczam pracy – wolontariat, projekty społeczne i praktyki absolwenckie”	2, 8	7a I półrocze 7bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Uczę się przez całe życie – edukacja formalna, pozaformalna i nieformalna”	7, 8	7a I półrocze 7bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Rynek pracy jutra – trendy, praca zdalna, elastyczne formy zatrudnienia i przedsiębiorczość”	7	7a I półrocze 7bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego

Klasa VIII – tematyka obowiązkowych zajęć z doradcą zawodowym (10 godzin)

Tematyka działań	Kierunek	Forma i termin	Realizatorzy
„Znam siebie – aktualizuję bilans zasobów przed decyzją”	7	8a I półrocze 8bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego

„Moje aspiracje i cele edukacyjno-zawodowe”	7, 8	8a I półrocze 8bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Ja na rynku pracy – porównuję zasoby z oczekiwaniami pracodawców”	7	8a I półrocze 8bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Autoprezentacja – jak przedstawić siebie i swoje kompetencje”	7	8a I półrocze 8bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Dokąd po ósmej klasie? Szkoły ponadpodstawowe i uczelnie”	7	8a I półrocze 8bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Kształcenie zawodowe się opłaca – korzyści wyboru szkoły branżowej i technikum (nowa oferta z branżami)”	7	8a I półrocze 8bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Kwalifikacje w zawodach i Zintegrowany System Kwalifikacji”	7	8a I półrocze 8bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Kto mi pomoże? Instytucje rynku pracy: publiczne służby zatrudnienia, OHP, agencje zatrudnienia, poradnia”	5, 7	8a I półrocze 8bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Rekrutacja bez tajemnic – kryteria, terminy i wybór szkoły z narzędziami cyfrowymi”	4, 7	8a I półrocze 8bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego
„Mój Indywidualny Plan Działania – decyzja, emocje i konsekwencje (warsztat z rodzicami)”	5, 6, 7	8a I półrocze 8bA II półrocze	nauczyciel doradztwa zawodowego

Proponowane(fakultatywne) działania uzupełniające w klasach VII-VIII

Poniższe działania mają charakter fakultatywny – są to propozycje do realizacji w miarę możliwości organizacyjnych szkoły. Nie są obowiązkowe i nie wchodzi w wymiar obowiązkowych zajęć z doradztwa (10 + 10 godzin), które prowadzi wyłącznie doradca zawodowy. Wskazane osoby realizują je we współpracy z doradcą zawodowym.

Tematyka działań	Kierunek	Forma i termin	Realizatorzy
„Zdrowie a przyszły zawód – warsztat prozdrowotny i zasady BHP”	3	warsztat w miarę możliwości	pielęgniarka szkolna / nauczyciel WF (propozycja)
„Radzę sobie ze stresem decyzji – wsparcie emocjonalne”	6	warsztat w miarę możliwości	pedagog / psycholog (propozycja)

„Kondycja i aktywność fizyczna a wymagania wybranych zawodów”	3	zajęcia w miarę możliwości	nauczyciel WF (propozycja)
„Bezpieczny i etyczny wizerunek w sieci a rynek pracy”	4	lekcja w miarę możliwości	nauczyciel informatyki (propozycja)
„Spotkanie z rodzicami – wspieranie decyzji dziecka”	5	spotkanie / warsztat w miarę możliwości	wychowawca, rodzice (propozycja)
„Wizyta zawodoznawcza u pracodawcy (a w przypadku nawiązania współpracy – także w BCU)”	7	wizyta po rozpoznaniu dostępności	wychowawca we współpracy z nauczycielami (propozycja)
„Spotkanie informacyjne w CKZ Nr 1 w Zamościu – promocja kształcenia zawodowego	5, 7	spotkanie w miarę możliwości	wychowawca, nauczyciel doradztwa zawodowego (propozycja)
„Autoprezentacja i wystąpienia publiczne – mówię o sobie i swoich mocnych stronach”	7	lekcja w miarę możliwości	nauczyciel języka polskiego (propozycja)
„Finanse osobiste, budżet i myślenie analityczne w zawodach”	7, 8	lekcja w miarę możliwości	nauczyciel matematyki (propozycja)
„Rynek pracy w regionie i w Polsce – mobilność zawodowa”	7	lekcja w miarę możliwości	nauczyciel geografii (propozycja)
„Zawody przyrodnicze, medyczne i „zielone” – transformacja ekologiczna”	3, 7	lekcja w miarę możliwości	nauczyciel biologii / chemii (propozycja)
„Prawa i obowiązki pracownika, etyka pracy, wolontariat”	2	lekcja w miarę możliwości	nauczyciel historii i WOS (propozycja)
„Język obcy w pracy – kompetencje językowe na rynku pracy”	7	lekcja w miarę możliwości	nauczyciel języka angielskiego (propozycja)
„Kompetencje cyfrowe i praca z narzędziami – zawody techniczne”	4, 7	lekcja w miarę możliwości	nauczyciel techniki / informatyki (propozycja)
„Rzetelne źródła o zawodach i szkołach – warsztat wyszukiwania informacji”	4, 7	zajęcia biblioteczne w miarę możliwości	nauczyciel bibliotekarz (propozycja)

Proponowane działania dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym w roku szkolnym 2026/2027

Obszar	Rodzaj działania	Realizatorzy
Poznanie siebie	- Zajęcia tematyczne dotyczące rozwijania zainteresowań, uzdolnień, mocnych i słabych stron, autorefleksji, predyspozycji, itp.	nauczyciele, specjaliści
	- Realizacja projektów edukacyjnych, programów własnych, innowacji zgłaszanych w roku szkolnym 2026/2027.	realizatorzy
	- Udział w szkolnych kołach zainteresowań. -Udział w konkursach, zawodach sportowych organizowanych przez szkołę lub instytucje zewnętrzne.	nauczyciele kół zainteresowań; nauczyciele
	- Organizacja Ogólnoszkolnego Miesiąca Zawodów, Dnia Talentów.	zespół nauczycieli doradztwa zawodowego
	- Rozwijanie i doskonalenie umiejętności w zakresie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej.	nauczyciele, specjaliści
	- Udział w treningu umiejętności społecznych – TUS, lekcje tematyczne.	nauczyciele, specjaliści
	- Udział w uroczystościach, imprezach i inicjatywach szkolnych.	osoby odpowiedzialne
	- Realizacja zadań Wolontariatu Szkolnego.	osoby odpowiedzialne
Świat zawodów i rynek pracy	- Wyjścia, wycieczki do zakładów pracy.	nauczyciele
	-Udział w szkolnych spotkaniach z przedstawicielami zawodów.	nauczyciele

	- Kącik zawodoznawczy w bibliotece szkolnej (zbiór przykładowych dokumentów aplikacyjnych, kart pracy i gier o tematyce zawodowej) - Realizacja projektów edukacyjnych, programów własnych, innowacji zgłaszanych w roku szkolnym 2026/2027. - Nauka czynności zawodowych m.in. poprzez obserwacje różnych stanowisk pracy oraz udział w zajęciach praktycznych.	bibliotekarz, zespół nauczycieli doradztwa zawodowego realizatorzy nauczyciel
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	- Zajęcia tematyczne dotyczące dalszej kariery edukacyjno-zawodowej. - Propagowanie materiałów i informacji z zakresu doradztwa zawodowego na stronie internetowej SOSW – zakładka DORADZTWO ZAWODOWE. - Realizacja projektów edukacyjnych, programów własnych, innowacji zgłaszanych w roku szkolnym 2026/2027. - Uczenie się i doskonalenie obsługi komputera – korzystanie ze standardowych i specjalistycznych urządzeń, uczenie się korzystania z przeglądarek internetowych.	nauczyciele zespół nauczycieli doradztwa zawodowego realizatorzy nauczyciele
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	- Zajęcia warsztatowe związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej - Realizacja projektów edukacyjnych, programów własnych, innowacji zgłaszanych w roku szkolnym 2026/2027.	specjaliści realizatorzy

XIII. POSTANOWIENIE KOŃCOWE

Program został opracowany z uwzględnieniem zmian prawnych wchodzących w życie od 1 września 2026 r., w tym nowelizacji przepisów dotyczących doradztwa zawodowego.

Stanowi integralną część Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Został opracowany przez zespół nauczycieli doradztwa zawodowego we współpracy z nauczycielami, wychowawcami, pedagogiem/psychologiem oraz – w zakresie treści zawodowych – z pracodawcami i przedstawicielami branż.

Program może być modyfikowany w trakcie roku szkolnego w zależności od aktualnych potrzeb uczniów, możliwości organizacyjnych szkoły, sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz dostępności instytucji i pracodawców współpracujących ze szkołą. Wszystkie działania prowadzone są z uwzględnieniem indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów, zaleceń wynikających z posiadanych przez nich orzeczeń oraz rozpoznanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych.

Program zatwierdzony przez dyrektora Ośrodka po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej w dniu 31.08.2026 r.